

“महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, त्यांचे घटक महाविद्यालये व अधिनस्त संस्था यांच्या आस्थापनेवरील शिक्षक, शिक्षक समकक्ष व शिक्षकेतर अधिकारी / कर्मचारी यांचा “विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकरण, नागपूर” या न्यायाधिकाऱ्याच्या कार्यक्षेत्र समावेश करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक मपवि-२०२२/प्र.क्र.५६/पदुम २ (माफसू)

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २१ जुलै, २०२२.

- संदर्भ :-** १. शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजना विभाग, क्रमांक - युएसपी-१३९२/१०२५८२/(२१९०)विशि -४, दिनांक ११ ऑगस्ट, १९९५.
२. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजना विभाग, क्रमांक युएसपी-१३९१/२०८९/विशि-४, दिनांक १२ जानेवारी, १९९६.
३. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजना विभाग, क्रमांक युएसपी-१३९१/(२०८९)/विशि-४, दिनांक ०६ जून, १९९६.
४. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६
५. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग आदेश क्र. संकीर्ण २०२१/५५६/प्र.क्र. ११७/विशि -५, दिनांक ०२ डिसेंबर, २०२१.

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ अधिनियम, १९९८ अन्वये नागपूर येथे महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठाची स्थापना करण्यात आलेली आहे. तसेच या विद्यापीठांतर्गत पशुसंवर्धन, दुग्ध तंत्रज्ञान व मत्स्य विज्ञान यांचे घटक महाविद्यालये व इतर संस्था कार्यरत आहेत. या विद्यापीठातील त्याचप्रमाणे विद्यापीठांतर्गत कार्यरत असलेल्या घटक महाविद्यालये व इतर संस्था मधील अधिकारी /कर्मचारी यांच्यासाठी उक्त अधिनियमान्वये विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकरण स्थापित करण्यात आलेले नाही. महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ परिनियम, २००२ मधील परिनियम १९(१) मध्ये उक्त अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या तक्रार निवारणासाठी तक्रार निवारण समिती, तसेच परिनियम १९ (६) मध्ये अपिलीय प्राधिकरणाची तरतूद करण्यात आली आहे. तथापि, उपरोक्त तरतुदीमुळे काही प्रशासकीय अडचणी तसेच न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवलेली आहेत.

२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ८०(१) मधील तरतुदीनुसार स्थापित करण्यात आलेल्या विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकाऱ्याच्या कार्यक्षेत्र महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ व अंतर्गत घटक महाविद्यालये व इतर संस्था मधील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांचा समावेश करण्याबाबतची तरतुद करण्यात आली आहे.

या तरतुदींच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठाच्या कार्यकारी परिषदेचा ठराव क्र.९६ (२) (२२) अन्वये महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ व घटक महाविद्यालय हे महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ८० अन्वये स्थापित करण्यात आलेल्या न्यायाधिकरणाच्या कार्यक्षेत्र घेण्याबाबत आणि उक्त अधिनियमाच्या कलम ७९ ते ८५ लागू करण्याची शिफारस केली आहे.

३. वरील सर्व परिस्थिती विचारात घेवून, महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ व अंतर्गत घटक महाविद्यालये व संस्थामधील अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या सेवा विषयक बाबी संदर्भात उद्भवलेल्या / उद्भवाच्या तक्रारी /समस्या इत्यादींचे निराकरण करता यावे. हया दृष्टीने कायदेशीर व्यवस्था करण्यासाठी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील तरतुदी लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

४. उपरोक्त प्रमाणे नमूद केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेवून, महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ व त्यांची घटक महाविद्यालये व इतर संस्था यांच्या आस्थापनेवरील शिक्षक, शिक्षक समकक्ष व शिक्षकेत्तर अधिकारी /कर्मचारी यांना महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील खालील प्रमाणे तरतुदी लागू करण्यास या द्वारे शासन मान्यता देण्यात येत आहे :-

(१) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ८०(१) मधील तरतुदी नुसार स्थापन केलेल्या “विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकरण, नागपूर” या न्यायाधिकरणाच्या कार्यक्षेत्र समावेश करण्यात येत आहे.

(२) तसेच महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ८० लागू करण्यात येत असल्यामुळे, या कलमाशी सुसंगत असलेल्या कलम ७९ ते ८५ मधील तरतुदी महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ व त्यांच्या घटक महाविद्यालय यांना जशाच्या तशा लागू करण्यात येत आहेत.

(३) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील उक्त तरतुदी लागू होत असल्यामुळे महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ परिनियम २००२ मधील ज्या ज्या तरतुदी उक्त अधिनियमाच्या उपरोक्त तरतुदींशी विसंगत ठरत असतील, त्या त्या तरतुदी आपोआप निरसित होतील.

(४) आज रोजी जे प्रकरणे प्रलंबित आहेत त्यांनासुध्दा वरील सर्व तरतुदी लागू राहतील.

५. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ८०(७) मधील तरतुदीस अनुसरून उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग आदेश क्र. संकीर्ण २०२१/५५६/प्र.क्र.११७/वि शि ५, दिनांक ०२ डिसेंबर २०२१ नुसार, पीठासीन अधिकाऱ्यास व त्यांना सहाय्य करण्यासाठी असलेल्या कर्मचारी वर्गास अनुज्ञेय असलेले पारिश्रमिक, निवृत्तीवेतन, भविष्यनिर्वाह निधी, अंशदान, रजा भत्ता आणि इतर भत्ते व सोयी यांसाठी होणारा सर्व खर्च हा, विद्यापीठ व महाविद्यालय

न्यायाधिकरणाच्या कार्यक्षेत्र येणाऱ्या विद्यापीठांनी त्यांच्याशी संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांच्या संख्येच्या प्रमाणात करावा, अशा सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. तदनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

६. हा शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.७/२०२२ दि.१०/०५/२०२२ तसेच दि. २०/०७/२०२२ रोजी अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याच्या संकेतांक क्र. २०२२०७२१९६३६२३५३०१ असा आहे. सदरहू शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चंद्रकला गावित)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे प्रधान सचिव, राजभवन मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्ध व्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. राज्यमंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्ध व्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. पीठासीन अधिकारी, विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकरण, मुंबई / नागपूर/पुणे /औरंगाबाद.
७. आयुक्त पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. प्रधान सचिव, कृषी व पदुम विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१०. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
११. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१२. कुलसचिव, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
१३. कुलसचिव, महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ व अंतर्गत सर्व महाविद्यालये
१४. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
१५. सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण
१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर/ मुंबई
१७. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) ,नागपूर/ मुंबई
१८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर
१९. निवडनस्ती (पदुम २)